

Historische Kring Huizen

H U I Z E R K R I N G B E R I C H T E N

14e jaargang nr. 2, mei/juni 1993

Aan de leden,

Op 30 maart j.l. hield de Historische Kring Huizen haar algemene ledenvergadering, als gewoonlijk in De Boerderij. Van het programma dat leden van de Kring na de zakelijke vergadering verzorgden vindt u in dit Berichtenblad diverse dingen opgenomen.

De heer P. Wiersma van de Werkgroep Genealogie begon het programma met boeiende voorbeelden uit het onderzoek naar de voorouders van zijn vrouw (W. Bos) van de extra informatie die men kan vinden bij familie-onderzoek: kadastrale gegevens over bezittingen, functies en ambten, waarheen verre of naaste familieleden verhuisd waren enzovoorts. Dit leidt bij voorbeeld tot het kunnen invullen van kaartjes van Huizen als op pag. 6-8 van dit blad met gegevens van bewoners van bepaalde panden in een bepaald jaar. Met de grenzen van bezittingen kan ook iets duidelijk worden van hoe wegen gelopen moeten hebben en welke bedrijven uitgeoefend werden. Vererving naar of van familieleden die uit Huizen weggetrokken waren, geeft een indruk van hoe ondernemend men was honderd of tweehonderd jaar geleden. In de pauze was gelegenheid om een indruk te krijgen van hoe een familie-stamboom met behulp van een (heus niet zo erg ingewikkeld) computer-programma heel verschillende overzichten te zien geeft.

Na de pauze lieten de heren A.G. Goos en J. Schaap een aantal dia's zien die de Werkgroep Fotografie van de Historische Kring recent maakte van de afbraak van de windmolens bij de piramide-woningen (nog maar kort geleden geplaatst en nu al weer historie). Vanaf de top van de windmolens werden nog unieke plaatjes van het nieuwe Huizen gemaakt - nu natuurlijk niet meer mogelijk. Verder was de afbraak en de nieuwbouw van het winkelcentrum in het hart van het oude dorp vanaf het begin gevolgd, evenals van het bejaardencentrum Voor Anker.

De heer H. Rebel vervolgde de avond met het lezen van enkele van zijn verhalen over Huizen en besloot met het onderstaande gedicht. Het was een levendig en gevarieerd programma dat een goed beeld gaf van enkele van de vele activiteiten van de Historische Kring Huizen!

Andere voorbeelden van activiteiten zijn de optredens van de Klederdrachtgroep. In het jaarverslag hebt u daar een indrukwekkende lijst van gezien. Ook dit jaar treden zij met veel succes naar buiten. Een van de belangrijkste manifestaties is wel de jaarlijkse Nationale Klederdrachtendag. U hebt daar regelmatig in het Berichtenblad iets over kunnen lezen. Dit jaar vindt deze dag plaats op 12 juni 1993 in het Openluchtmuseum te Arnhem. Voor de normale toegangsprijs kunt u het Openluchtmuseum en de klederdrachtenshows bekijken. Zie ook pag. 4 en 5 van dit blad.

Verder kijken wij nu al vooruit naar het najaar, en wel naar de Open Monumentendag/Huizer Dag op 11 september 1993. De Historische Kring doet daar als vanouds aan mee met diverse activiteiten. Noteert u deze datum vast in uw agenda? Voor een gedetailleerd programma verwijzen wij u graag naar de plaatselijke pers tegen die tijd.

Graag tot ziens,
Het Bestuur

Bestuur Historische Kring Huizen 1993

voorzitter:	vacature
waarnemend voorzitter:	Mw. A. Kruijning-Teeuwissen Driftweg 151, 1272 AC Huizen, tel. 54776
vice-voorzitter:	Ing. W.H.H. Groothoff Gooiersef 78, 1276 KP Huizen, tel. 51540
secretaris:	L. Kruijmer Haardstedelaan 32, 1271 NM Huizen, tel. 55151
penningmeester:	Drs. C. Kruijmer Botterstraat 7a, 1271 XL Huizen, tel. 51713
bestuurslid	Mw. T. Kruijmer-Vos Botterstraat 7a, 1271 XL Huizen, tel. 51713
archivaris	M.P. Rooth Punter 13, 1276 CX Huizen, tel. 64535
ledenadministratie	Mw. T. Rooth-Piëst Punter 13, 1276 CX Huizen, tel. 64535

Klederdrachtgroep	Mw. J.W. van Geenen-van den Berg Lijzij 109, 1276 GK Huizen, tel. 52807
Redactie Berichtenblad	Mw. G.E.E. van Noppen Brede Englaan 12, 1272 GS Huizen, tel. 53783

Geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen slechts toegestaan met uitdrukkelijke bronvermelding en na schriftelijke toestemming.

SIN-SPREUCKEN EN EXEMPELEN.

Met gedichten daarop passende door Jacob Cats' neef.

In de twintiger jaren stond regelmatig in het Zondagsblad van "De Gooi- en Eemlander" (dat was een bijvoegsel van de zaterdag-editie) een groot gedicht in oud-Hollandse stijl van Jan Boerhout uit Bussum. Hij ondertekende dit steeds met zijn pseudoniem: Jacob Cats' neef. Op zondag 26 november 1922 verscheen een gedicht over Huizen. Op de jaarvergadering van de Historische Kring op 30 maart j.l. heb ik dit ten gehore gebracht in De Boerderij. Er werd toen gevraagd dit gedicht in ons blad te publiceren. Vandaar!

Haijndruk

HUYSEN

Woegh iemant recht syn eygen schult,
Hy sagh noyt op syns mackers bult. (Cats)

Waer rustloos 't siltigh nat ons Goy-lant kooft beroeren
Daer woont een stoer geslacht van visschers en van boeren
Sy wonen bij het strant en aen een groene wey
En tusschen sandigh velt en vruchtbaer landerye
Sy wercken op het lant, sy swalcken op de baeren,
Sy gaen de werelt in als koene handelaeren,
Sysyn een krachtigh volck, gehart in weer en wint,
En keestigh als in 't Goy men niet een tweede vint.
Sy draegen baert noch hoet, gaen liefst in korte buysen,
Geen steetsche pralerye en acht het volck van Huysen.
Zes dagen van de weeck doen sy getrou hun werck,
Sy rusten Sondaghs fel en gaen geducht ter kerck.
Sy laeten 't geestlick liet soo wonder-plechtigh galmen,
Sy kennen uyt het hooft al de berymde psalmen,
In hun recht-sinnigheyt en stellen sy een eer,
Sy syn van heel het Goy eht suyverst in de leer.

Maer doen sy in hun jeught wel vele dwaese dinghen,
Veel beter syn sy toch dan ghy, ghy stedelinghen!
Ghy blyft meest Godde-loos uw heele leven door,
Terwijl de Huyser raekt heel ras op 't regte spoor,
Hoe fel de driften gaen, in syne jonghe jaeren,
Sy syn gauw uyt-geraest, en hij kooft tot bedaeren,
Soodra hy als een man syn huys heeft opgebouwt,
En met een Huyserin (soms haestigh) is getrouwt,
Dan is hy dadelick tot alle deughden vaerdigh,
Dan wort hy vroom en streng, recht-sinnig en eer-waerdigh,
Dan gaet hy trouw ter kerck, wel drie-mael in de weeck,
En noyt valt hy in slaep by een te langhe preek.
Hy druckt op syn bestaen een seer God-vreesent stempel,
En is het steedsche volck voortdurend ten exempel.
Ach, woegh het steedsche volck eerst recht syn eygen schult,
Het sou soo groot niet sien dan op des Huysers bult.

[illegible]

Dit interview is naar aanleiding van het optreden van de klederdrachtgroep op 27 juni 1992 - de Nationale klederdrachtdag - in het Openluchtmuseum te Arnhem.

M.P.Rooth.

VIVIENNE OOMEN.

Nieuwe stijl: oude dracht

Jan Seuter en Gijske- en Gertrude Rebel vinden het alledrie leuk te laten zien wat de mensen vroeger op de boerderij droegen. Dat klederdrachten stoffig en duf zijn, vinden ze onzin. Statig en gracieus zijn betere woorden. Het is een originele hobby: weinig leeftijdgenoten zijn zo met het verleden bezig.

Van moderne schoudervullingen willen ze niets weten. Met in de kop van de mouwen de Huizer Courant vier keer dubbel geslagen staan ze voor me: Gijske (16) en Gertrude (18) Rebel. Meiden zo gek als een deur die het prachtig vinden om rond te lopen in kleding voor de 12 tot 18-jarigen van omstreeks 1900. Net als hun broertjes en moeder zitten ze bij de Klederdrachtgroep van Huizen en laten ze zich een paar keer per jaar bewonderen door buitenstaanders.

Het kost hen een uur om zich zo uit te dossen. Drie, vier rokken aan, een jak met allemaal priegelhaakjes waar de bovenste rok aan moet, haren in een kaarsrechte scheiding naar opzij met daaroverheen een pikmuts met "dubbele staart". Je moet er wat voor over hebben: pijn lijden als de muts net gesteven is, "want dan zit ie superstrak en de touwtjes zijn net scheermesjes".

Met een hoop gel, haarlak en schuifjes krijgen ze de blonde haarbos in bedwang. "Een heel gevecht", verzekert Gijske me. "Vroeger deden ze er melk in om het zo keurig te laten zitten. Maar dat werd vast zuur, bèh", lacht Gertrude. Hun haar zit normaal in een andere coupe. "Alsjeblieft zeg, geen gezicht die rare scheiding", schateren ze. Gertrude loopt al twee weken met een te lange pony zodat de klus voor vandaag makkelijker werd geklaard. "Maar vanavond gaat de schaar erin, daar kun je van op aan."

'Klederdracht duf? Nee, juist gracieus'

EXTRA LANGE OUTFITS.

Om aan kledingstukken te komen is moeilijk. De meeste worden geschonken, maar hun maat zat er nooit bij. Daarom is moeder Rebel op zoek gegaan naar goede stoffen, achter de naaimachine gekropen en heeft voor hen twee extra lange outfits gemaakt. Dat was zes jaar geleden en inmiddels begint het hier en daar wat te bollen en te trekken. Gijske: "Ik krijg de knoopjes van mijn jak nauwelijks dicht! Hier zit een beetje te veel", zegt ze al wijzend naar haar buik.

"Voor een show lopen ontvangt ieder soms een tientje. Dat geld gaat in een potje en daar koopt mijn moeder spullen van als er iets kapot gaat. Of we krijgen iets nieuws", verteld Gijske. Ze wijst naar hun schoenen die ze vandaag voor het eerst aan hebben. "Die zijn echt oud en verbaasd genoeg passen we er met onze schoenmaat 42 nog in ook. Waarschijnlijk hadden ze vroeger zulke grote schoenen, zodat er nog ruimte was voor dikke kousen."

Gertrude (links) en Gijske in gesprek met Vivienne Oomen.

WEL INTERESSANT.

Bij de Klederdrachtgroep zijn jongeren tussen de 15 en 23 jaar veruit in de minderheid. Daar hebben de zusjes geen verklaring voor, ook al zien ze hun vriendinnen niet snel in deze kleren rondlopen. "Maar ze vinden het wél interessant."

Misschien stoffig? Gertrude: "Stoffig heb ik het nooit gevonden. In klederdracht zit juist gratie. Ik vind het zelfs mooier dan de kleding van nu. Meer stijl. Tegenwoordig een shirt en een broek en het is klaar. Vroeger werd er veel meer zorg aan besteed."

"We hebben er wel eens over gedacht om er een keer mee naar school te gaan", haakt haar zus daar gekscherend op in. "Maar dan val je echt op. En stel dat je de trein dreigt te missen, dan moet je rennen en dat is natuurlijk niet zo handig met die lange rok."

Gertrude haalt uit haar authentieke spoormandje een oude onderbroek van haar oma, waar zij tijdens de show heel wat gefluit mee oogstte. "Dat was leuk, maar nog liever had ik 'm aangetrokken en laten zien. Dat mocht niet. Ik heb namelijk niet precies de goede onderrokken aan en alleen maar pantykousjes. En dat is natuurlijk geen gezicht. Nou ja jammer."

Een dag als vandaag in het Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem hebben Gertrude en Gijske een paar keer per jaar. In tegenstelling tot Jan Seuter (27), die bij de Sallandse Folkloregroep zit, 70 tot 80 keer per jaar treedt de Raaltenaar op. Hij gaat zelfs met de groep naar het buitenland. Trots laat hij speldjes op zijn vest zien die hij heeft geruild met Sallandse exemplaren tijdens een bezoek van de groep aan Denemarken, Zweden en Tjechoslowakije.

"Goh, ik zou wel willen dat onze groep ook danste, maar dat werd vroeger niet gedaan", meent Gijske. Bewonderend: "En dan die buitenlandse reizen, dat is ook leuk."

Jan zit er al meer dan tien jaar bij. "We hebben altijd schik en ik vind dansen ontzettend leuk. Dat dat in klederdracht gaat, geeft iets extra's aan het geheel." Zijn collegavrachtwagenchauffeurs lachen er wel om als hij verteld van zijn hobby. "Maar daar trek ik me weinig van aan!"

BRONNEN.

Met toestemming overgenomen uit: Boerderij, nr.43 (21 juli 1992).

De originele foto konden wij helaas niet plaatsen.

Foto: mw.G.J.Rebel-Mulder.

Op de pagina's 6, 7 en 8 vindt u enkele gegevens uit het familie-onderzoek van mw. W. Wiersma-Bos. Let u b.v. eens op de beroepen van de vóórouders, ook van de vrouwen. De kaarten geven een goed idee van hoe stukje bij beetje een beeld kan ontstaan van de plattegrond van het dorp in een bepaalde periode.

3 mrt 1993: Genealogie van Willem (Jacob) Bos.

blad: 1

I Willem (Jacob) Bos, zoon van Willem Jansz Bos (Visventer) en Geertje Jacobs Lustig (Spinster), gevonden Huizen (NH) 10.1.1819, Vissersknecht, verdronken Huizen (in de Zuiderzee) 29.5.1880.
Hij is getrouwd Huizen (NH) 7.9.1845 met Jannetje Baas, dochter van Lammert Baas (Visser, Vischkoop en Vischventer) en Magteltje Molenaar (Naaister en Spinster), geboren Huizen (NH) 15.3.1826, overleden aldaar 31.10.1892.

Uit dit huwelijk:

- 1 Geertje Bos, geboren Huizen (NH) 9.11.1847, overleden aldaar 12.6.1909.
Zij was gehuwd met Tijnem de Groot.
- 2 Machteldtje Bos, geboren Huizen (NH) 1.10.1849.
- 3 Willempje Bos, geboren Huizen (NH) 27.10.1852, overleden aldaar 15.4.1859.
- 4 Willem Bos, geboren Huizen (NH) 30.4.1860.
Hij is getrouwd Huizen (NH) 15.5.1886 met Aaltje Spilt, dochter van Gerrit Spilt en Trijntje Honing, geboren ±1854, Winkelierster.
(Zij was eerder gehuwd met Cornelis Sijl.)
- 5 Lijsje Bos, geboren Huizen (NH) 29.1.1864, overleden aldaar 27.12.1865.
- 6 Lambert Bos, volgt onder II.

II Lambert Bos, zoon van Willem (Jacob) Bos (I) en Jannetje Baas, geboren Huizen (NH) 17.4.1867, Vissersknecht, wonende Huizen (NH), overleden aldaar 19.1.1922.
Hij is getrouwd Huizen (NH) 6.5.1893 met Nelletje van Amstel, dochter van Joost van Amstel (Vissersknecht) en Lijsje Bos, geboren Huizen (NH) 13.8.1866, overleden aldaar 27.3.1950.

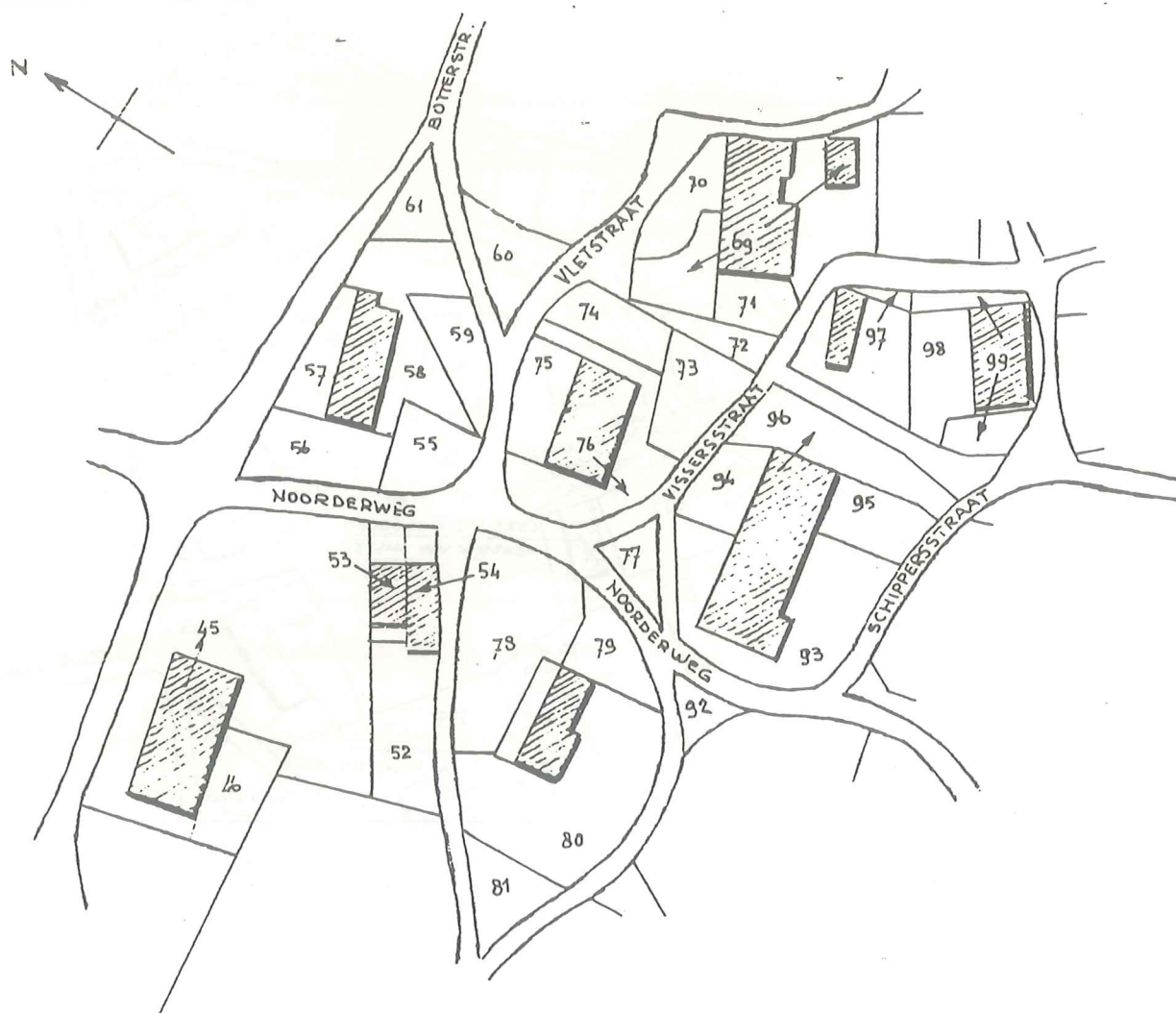
Uit dit huwelijk:

- 1 Jannetje Lamberts Bos, geboren Huizen (NH) 26.12.1893, overleden Amerongen ±1933.
Zij is getrouwd v1960 met Klaas Klein, overleden 17.4.1982.
(Hij is later getrouwd n1960 met Masje Lamberts Bos, dochter van Lambert Bos (II) en Nelletje van Amstel, geboren Huizen (NH) 7.4.1901, overleden Amerongen 28.1.1971, begraven Amerongen (Oude Algem. Begraafplaats) 1.2.1991.)
- 2 Lijsje Lamberts Bos, geboren Huizen (NH) 23.2.1895, overleden aldaar 11.7.1905.
- 3 Teuntje Lamberts Bos, geboren Huizen (NH) 1.1.1897.
Zij was gehuwd met Jan Honing.
- 4 Masje Lamberts Bos, geboren Huizen (NH) 22.1.1899, overleden aldaar 14.8.1899.
- 5 Masje Lamberts Bos.
- 6 Jakob Bos, volgt onder III.
- 7 Joost Lamberts Bos, geboren Huizen (NH) 2.5.1907, overleden aldaar 16.2.1992, begraven Huizen (Algemene Begraafplaats) 19.2.1992.
Hij is getrouwd Huizen (NH) 4.7.1931 (1) met Johanna Mirwald, dochter van Johann Mirwald (Electriciën) en Maria Seiml, geboren Weenen 1911, wonende aldaar.
Hij is getrouwd 1.1941 (2) met Everdina Galet, geboren ±1915, overleden Huizen (NH) 23.11.1990, begraven Huizen (Algemene Begraafplaats) 27.11.1990.
- 8 Cornelis Lamberts Bos, geboren Huizen (NH) 18.10.1908.
Hij was gehuwd met Pieterella van der Hulst, geboren 1910, overleden Huizen (NH) 27.1.1980, begraven Huizen (Algemene Begraafplaats) 31.1.1980.

III Jakob Bos, zoon van Lambert Bos (II) en Nelletje van Amstel, geboren Huizen (NH) 10.9.1903, Machinaal houtbewerker te Blaricum en Huizen en Ouderling te Huizen, wonende Huizen (NH), overleden aldaar 26.5.1988, begraven Huizen (Algemene Begraafplaats) 30.5.1988.
Hij is in ondertrouw gegaan Huizen (NH) 4.10.1929 en getrouwd aldaar 25.10.1929 met Gijsbertje Schaap, dochter van Dirk Schaap (Koopman) en Willempje Brands, geboren Huizen (NH) 30.7.1905, wonende aldaar, overleden aldaar 19.9.1991, begraven Huizen (Algemene Begraafplaats) 24.9.1991.

Uit dit huwelijk:

- 1 Lambertus Bos, geboren Huizen (NH) 20.1.1931, Leraar metaalbewerking.
Hij is in ondertrouw gegaan Amsterdam 5.6.1956 en getrouwd aldaar 22.6.1956 voor de kerk met Janna Faber, geboren Amsterdam 30.12.1932.
- 2 Willy Bos, geboren Huizen (NH) 25.3.1934, gedoopt aldaar 6.5.1934, Typiste te Hilversum, wonende Hilversum.
Zij is getrouwd Huizen (NH) 27.3.1957, getrouwd aldaar 27.3.1957 voor de kerk met Pieter Wiersma, zoon van Marten Pieters Wiersma (Arbeider in Holwerd en 's Graveland en Melkbezorger in Hilversum) en Haukje Ates Kooistra, geboren Hilversum 17.7.1930, Constructeur FMT te Hilversum en Huizen, wonende Hilversum.
- 3 Jannie Bos, geboren Huizen (NH) 28.4.1936.
Zij is in ondertrouw gegaan Huizen (NH) 14.10.1959 en getrouwd aldaar 28.10.1959, getrouwd aldaar 28.10.1959 voor de kerk met Gerrit Zeeman, geboren Huizen (NH) 14.12.1932.
- 4 Dirk Bos, geboren Huizen (NH) 15.7.1938.
Hij is in ondertrouw gegaan Huizen (NH) 10.3.1965 en getrouwd aldaar 31.3.1965, getrouwd aldaar 31.3.1965 voor de kerk met Grietje Bakker, dochter van Willem (Pim) Bakker en Hanna Dekker, geboren Huizen (NH) 18.9.1941.
- 5 Nelly Bos, geboren Huizen (NH) 15.9.1939, overleden Hilversum 4.11.1939.
- 6 Jacob Bos, geboren Huizen (NH) 22.10.1940.
Hij is in ondertrouw gegaan Huizen (NH) 2.12.1966 en getrouwd aldaar 21.12.1966, getrouwd aldaar 21.12.1966 voor de kerk met Aartje Westland, geboren Huizen (NH) 7.1.1941.
- 7 Jan Bos, geboren Huizen (NH) 21.10.1944, gedoopt aldaar 3.12.1944, overleden aldaar 3.1.1955.

DORP HUIZENSECTIE C.

C45 IN 1824 MELIS VOS
IN 1850 BJTJE BOOR WED. MELIS VOS

C52-53-54, 1850 PIETER WESTLAND

C58 IN 1824 GYSBERT BOUT

C73-74-75-76 "BEERENDSHOEVE"

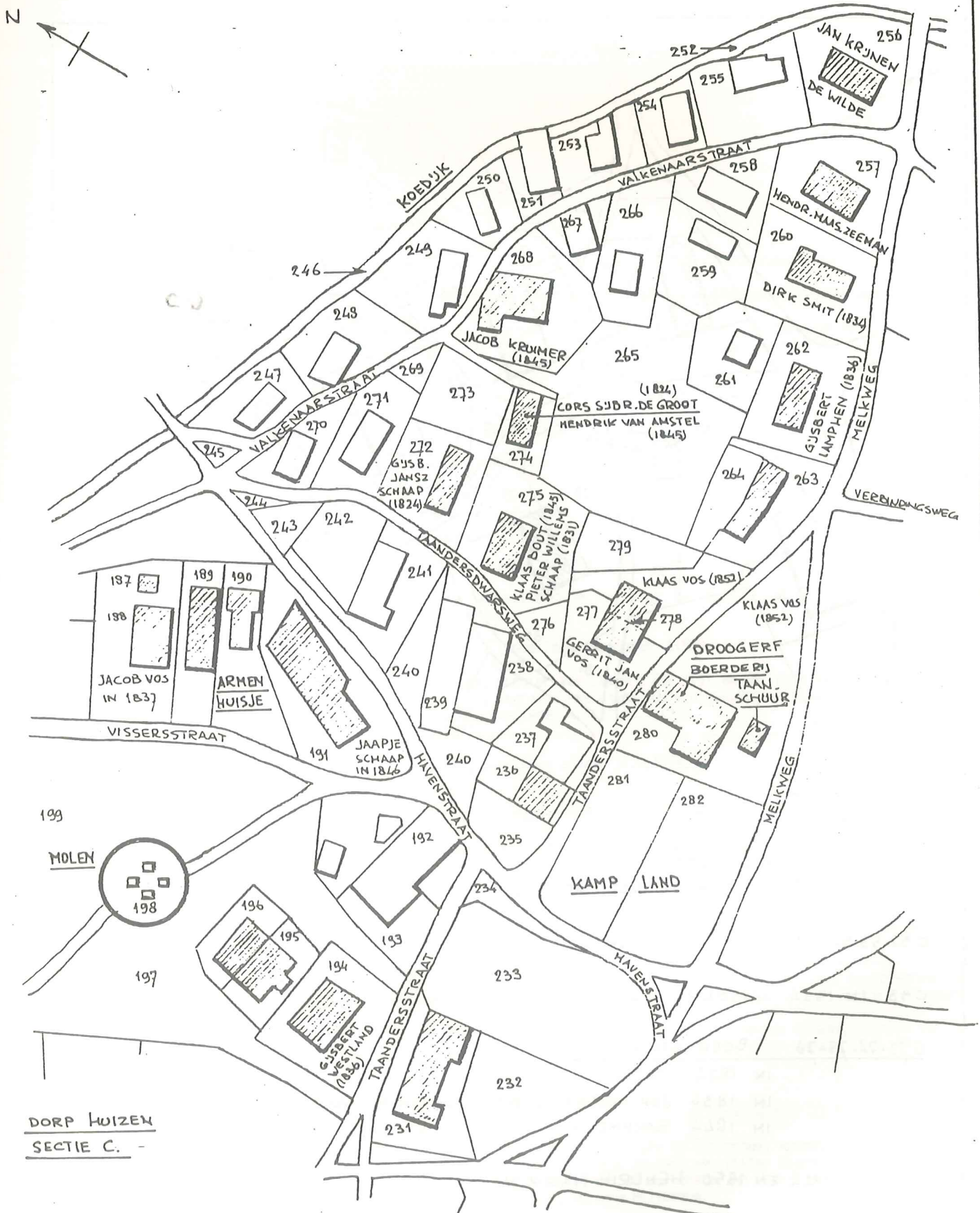
IN 1824, PETER VOS

IN 1836, JAN WILLEMSZ BOS, GEKOCHT VOOR FL. 600,-

IN 1844, BAREND MULDER, GEKOCHT VOOR FL 660,-

C79 IN 1824 EN 1850 HENDRIK MAGRIJN.

C93 t/m C96 IN 1824 JAN GERBERTS REBEL.

DORP WUIZEN
SECTIE C. -

- C 195-196-198, WILLEN v.d. BORN (1824)
- C 231, JAN MULDER (1836)
- C 236, WED. KLAAS WILLEMS SCHRAM
- C 263-264, PIETER WILLEMSZ SCHAAP (1831)
HENDRIK KERKMEESTER (1840)
- C 189 HENDRIK JAN KOS (1837)

Zie pagina 10.

Copie
 van Onderscheidene Keuren
 van den Dorpe Huijzen in
 Gooyland.

Maarskenswinge
 vande Nagtwagt.

D. 16 Octob. 1726.

gerenoveert D.

13 Decem 1732.

Den Schout Burgermeesteren, en Scheepenen des Dorps Huijzen, in ervaringe Zynde gekomen, dat sedert eenige tyd door Booswichten en kwaadaartige Menschen, zoo binnen dees Dorpe, als in de nabuurrige Districten ten platte Lande, veel ongeveeligheden en overlast aan Menschen, Vee en Tuinen is gepleegt, en dat men ook niet zonder reden bekommerning heeft van t'eeniger tyd door dierelken Hand en andere ongelukken te zullen ondergaan.

So is t, dat wy om al het selve alhier zoo veel mogelyk is te wezen en of te wenden, met kennisse goetvinden en approbacie vanden Heer Francois Heskuyzen, Schout der Stad Naarden, en Stedehouder van Gooyland, uit den Naame ende van Wegens de Wel Doel Gestrenge Heere Pieter Antouij de Hubert, Heere van Cruijningen Rilland, &c. Drost van Huijzen, Bailluw van Gooyland, &c. &c. &c. goetgevonden en geresolveert hebben; Dat voortaan binnen dees Dorpe de Nagtwagt sal werden gehouden door de Burgers en Ingezetenen dees Dorps, in maniere als volgt:

UIT OUDE ARCHIEVEN

Voorschriften en regels voor de nachtwacht

Om "booswigten en kwaadaardige mensen" af te schrikken en buiten het dorp te houden, werd er op 16 October 1726 een keur opgesteld waarin de nachtwacht werd geregeld. Hiertoe moesten, "gereekend om de 67ste nagt", van 's avonds elf tot 's morgens vijf uur vier man van de burgers en ingezetenen door het dorp lopen met een ratel en moest er regelmatig worden gerateld en geroepen. De bewapening bestond uit een kodde (knuppel). Bij verhindering kon men zijn zoon of knecht de wacht laten waarnemen, of een van gemeentewege aangewezen persoon. Degene, die nalatig was, zijn wacht niet goed vervulde of dronken aan de wacht kwam, kon rekenen op een boete.

Voor hen die problemen hebben met het lezen van het handschrift volgt hier een transcriptie.

In de kantlijn: Waarschouwinge van de Nagtwagt d.16 Octob.1726.
Gerenoveert d.13 Decemb.1732.

Den Schout Buijormeesteren, en Scheepenen des Dorps Huijsen, in ervaringe zijnde gekomen, dat zeedert eenige tijd door Booswigten en kwaadaardige mensen, zoo binnen deeze Dorpe, als in de nabuurige districten ten platte Landen, veel ongereegeldheeden en overlast aan menschen Vee en Tuijnen is gepleegt, en dat men ook niet zonder reeden bekommering heeft van t'eeniger tijd door dezelve brand en andere ongelukken te zullen ondergaan. Soo is't, dat wij om al hetzelven alhier zoo veel mogelijk is te weeren en af te wenden, met kennisse goedvinden en approbatie van den Heer Francois Heshuijzen, Schout der Stad Naarden en Stedehouder van Gooijland, uijt den Naame van ende van wegens De Wel Edele Gestrengen Heere Pieter Anthonij de Hubert Heere van Cruijningen Rilland, etc: Drost van Muijden, Bailluw van Gooijland, etc: etc: etc: goedgevonden en geresolveert hebben, dat voortaan binnen deezen Dorpe de Nagtwagt zal werden gehouden door de Burgers en Ingezeten en deezes Dorps, in maniere als volgt:

Dat alle nagten van 's avond ten Elf tot 's morgens ten vijf uren, vier man te gelijk den voors(eijde) wagt zullen moeten houden, zijnde gereekend om de 67 ste nagt voor ieder huijs welke gehouden zullen weezen, om eer en alvorens zij 's morgens van de wagt gaan, de klok te luijden, en in de voorschreeve tusschen tijd, van 's avonds ten Elf tot 's morgens ten vijf uren, zoo dikwils door het geheele Dorp te loopen, de raatel te laten hooren, en zodanig te roepen, als van ouds alhier gebruikelijk is geweest. (Edoch zal een iegelijk gehouden zijn, den Ratel en Kodden aan zijn huijs na gedane wagt te brengen, daar hem de naast wakende des avonds zal moeten afhaalen, en in goede staat weeder overgeeven, op de boete van 6 St(uiver)s voor ieder reijs te verbeuren, die daar nalaatig in is).

In de kantlijn staat: NB. het geen hier tussen 2 haakjes staat, scheidt een ampliatie te zijn, van 13 Dec. 1732, was ende met andere Inkt, en op rand bij geschreven.

Het zal een ieder bij ziekte hooge ouderdom of andersints vrij staan, zijn zoon of knecht in zijn plaats de voors(eijde) wagt te laten waarneemen, mits dat dezelve ten minsten den ouderdom van 20 jaaren zal hebben bereijkt, en in gevalle iemand buijten zoon of knecht, zijn wagt door een ander wilde laten waarneemen, zal hij daar toe geen andere mogen gebruiken als een van de volgende Persoonen bij ons daar toe zijnde aangesteld, aan wien hij zijn wagt, zal kunnen en vermogen te besteeden, als namentlijk: Ebbert Cornelisz, Rut Doorn, Hendrik Gerritsz, Yzaak Volkertsz, Barend Dekker en Luijkas Loogen, of die Hun Ed(ele) Achtb(are) in 't vervolg komen aan te stellen.

Dat alle nagten van 5 Avonds ten Elft tot
5 morgens ten Vyf uren, vier man te gelyk de
voorsj. wagt zullen moeten houden. Zynde gerekend om
de 67^e Nagt voor ieder huys, welke gehouden zullen
weeren, om eer en alvorens zij 5 morgens vande wagt gaan,
de klok te luyden, en in de voorschreeve tusschen tyd,
van 5 avonds ten Elft tot 5 morgens ten Vyf uren,
zoo dikwils voor het geheele Dorp te loopen, de Raatel
te laten hooren, en zodanig te roepen, als van ouds alhier

gebruikelijk is geweest. (Dag zal een tegelyk, gehou-
den Dijn, den Rattel en Kleden aan Dijn huys na-
gedane wagt te brengen, Daar hem de naastwakende
des Avonds zal moeten afhaalen, en in goede staat
weerd overgeeven, op de boete van 6 St. voor ieder reis te
verbeuren, die daar in nalatig is.)

Het zal en ieder by ziekte, hooge Inderdorn
of andersints vrij staan, Dijn Zoon of knecht in
Dijn plaats de voorsj. Wagt te laten waarnemen,
mits dat deselve ten minsten den Inderdorn van
20 Jaeren zal hebben bereijkt, en in gevalle iemand
beijten Zoon of knecht, Dijn wagt voor een ander
wilde laten waarnemen, zal hy daar toe geen andere
mogen gebruiken als een vande volgende Personen.

N. het geen hier
tusschen 2 haetjes
staat, schijnt een
ampliatie te Dijn, van
15 Dec 1732, wassende
het andere Inkt, en
22 de hand bij geschreven.

by ons daar toe Zynde aangesteld, aan wien hy Zyn
 Wagt zal kunnen en Vermogen te besteeden, als na-
 mentlyk: Obbert Cornelisz, Rut Doorn, Hendrik
 Gerritsz, Ysaack Volkestsz, Berend Dekker, en Luykas
 Loogen, of die Hem D. Achtt. in 't vervolg komen aan
 te stellen. — En indien iemand nalatig mocht Zyn
 bevonden in het waarnemen van Zyn Wagt, zal
 Oorsweegen voor de eerste maal verbeuren een Boete
 van Ies Guldens, de tweede maal Zulks Doend. een
 Boete van twaalf guldens, en voor de derde reyse een
 Boete van vyftig Guldens boven en behalve Lodenize
 andere Straf, als na exigentie van Zaaken bevonden
 zal werden te behooren. — Zullen ook een Boete van
 Een gulden tien Stuyvers verbeuren, al die Dronken op
 de Wagt komt, niet behoorlyk toetst of ratelt, of
 in plaats van door het Dorp te loopen, in het een
 of ander huys zig begeeft, welke Boeten s geapplicieerd
 zullen werden $\frac{1}{3}$ voor den Officier, $\frac{1}{3}$ voor den Aanbringer
 en $\frac{1}{3}$ voor de Armen; En op dat niemand hier van
 onweetenheid pretendeere, zal Dees. werden gepubliceert
 en geaffigeert ter plaatsen van gewoonte.

Hetum Huyzen Den 16 October 1726

In Kennis van Mij
 /w. g. / Hendrik Thierens.
 1726.

En indien iemand nalaatig mogt zijn bevonden in het waarneemen van zijn wagt, zal diesweegen voor de eerste maal verbeuren een boete van Zes Guldens, de tweede maal zulks doende een boete van twaalf Guldens, en voor de derde reyse een boete van Vijftig Guldens boven en behalve zodanige andere straf, als na exigentie van zaaken bevonden zal werden te behooren. Zullen ook een boete van Een Gulden tien Stuijvers verbeuren, al die dronken op de wagt komt, niet behoorlijk roept of ratelt, of in plaats van door het Dorp te loopen, in het een of ander huijs zig begeeft, welke boetens geapliceerd zullen werden 1/3 voor den Officier 1/3 voor den aanbrengrer en 1/3 voor de Armen. En opdat niemand hier van onweetenheyd preetendeere, zal deeze werden gepubliceert en Geaffigeert ter plaatsen van gewoonte.

Actum Huijsen den 16 October 1726

In kennisse van mij
(w.g.) Hendrik Thierens
1726.

P. Wiersma

Ruim twee eeuwen later was oplettendheid in het dorp Huizen nog steeds geboden, gezien onderstaand krantenbericht! Uit: de Gooi- en Ommelander van 20 augustus 1953.

Schoten bij halte Erica

Dolle jacht achter inbreker over heide bij Huizen

*Man smeedt zak met gestolen goed voor
fietswiel van agent*

HUIZEN. — Het gehele politiecorps is vannacht op jacht geweest naar een inbreker, die op de weg van Huizen naar Bussum een surveillerende agent ten val bracht door de zak met buit voor diens fietswiel te werpen. De man heeft echter kans gezien om in de duisternis op de heide te ontkomen.

Omstreeks half twee kwam een surveillerende agent op de Nieuw Bussummerweg nabij de Oud-Bussummerweg 'n man tegen, die op zijn fiets een zak vervoerde.

De agent informeerde naar de inhoud van de zak, waarop de fietser hem vertelde, dat er snoep in zat. Hij zou de zaak gevonden hebben bij de kiosk aan de Bollelaan en was juist op weg naar het politiebureau om hem daar te deponeren.....

„Ik rijd zover dan met U mee”, was het verstandige besluit van de agent en gezamenlijk reden zij de weg af in de richting van het dorp Huizen.

Bij het buswachthuisje aan de Ericaweg gekomen smeedt de man onverwachts de zaak voor het voorwiel van de agent en verdween als een pijl uit de boog een zijpad in de heide op. De agent maakte een buiteling, doch herstelde zich snel en zond de vluchteling eerst een aantal kogels achterna. Toen ging

hij de man per fiets achterna. Het was pikdonker en moeilijk de richting te bepalen waarin de man verdwenen was.

Tóch had hij aanvankelijk het goede spoor, want hij kwam na een dolle rit over de hei bij een kuil, waar de vluchteling kennelijk pardoos ingereden was en zijn fiets had laten liggen.

Na eerst tevergeefs getracht te hebben assistentie te verkrijgen van een D. U. W.-opzichter bij de werkzaamheden aan het Sijsjesbergplan, belandde de agent tenslotte bij de woning van de heer B. aan de Korte Langewijnseweg en alarmeerde daar het politiebureau. Alle manschappen van het Huizer corps trokken er op uit en ook de omliggende plaatsen werden gewaarschuwd.

De nasporingen bleven echter zonder enig resultaat.

Zak ook verdwenen

Merkwaardig genoeg, bleek later, bij terugkomst op het uitgangspunt aan de Ericaweg ook de zak verdwenen.

Mogelijk is deze gevonden om t.z.t. nog als gevonden voorwerp te worden gedeponeerd; misschien ook is er een handlanger in het geding.

De agent heeft een ontmoeting gehad met de man, die even tevoren ingebroken had in een kiosk op de hoek van de Bollelaan en de Nieuw Bussummerweg. De inbreker sneed daar een ruitje stuk en stopte de zak vol met het in de kiosk aanwezige snoepgoed.

PROVINCIAAL GEREGTSHOF VAN NOORD-HOLLAND.

EXTRACT-ARRESTEN,

gewezen in de Maanden October, November en December 1850.

Datum der Arresten.	Namen, Voornamen, Ouderdom en Woonplaats, Beroep of Kostwinning van de Veroordeelden.	Signalement der Veroordeelden.	Aard en Omstandigheden, hetzy verswarende of verligende, der misdaden; tyden en plaatsen waar begaan.	Straffen en Veroordeelingen by de Arresten uitgesproken.	Artikelen der Wet waarop de veroordeelingen gegrond syn.
5 October 1850. By Z. M. Eshintrau 46 Bereuwer 1850, No. 50, kegtuchteling vrieheid van de straf van het zwaaijen met het zwaard over het hoofd.	NAAM 1 oud 25 Jaren, Vischer, gehoren en wonende te <i>Huizen</i> . NAAM 2 oud 23 Jaren, Vischventer, geboren en wonende te <i>Huizen</i> .	Lang 1 El, 6 palm, 6 duim, rond voorhoofd, ovaal aangezigt, bruin haar en wenkbrauwen, blauwe oogen, breede neus en kin, grootte mond, blazende kleur, een lidteeken op de regterwang en een kale plek op het hoofd. Lang 1 El, 7 palm, 4 duim, breed voorhoofd, mager aangezigt, bruin haar en wenkbrauwen, blauwe oogen, grootte neus, ordinaire mond, spitse kin, gezonde kleur en een lidteeken over het voorhoofd, op den lin- ker duim en den regter vinger.	Moedwillige manslag, gepleegd in den nacht van 15 op 16 Juny 1850, te <i>Huizen</i> .	<i>Ieder:</i> Tot de straf van het swaaijen met het zwaard over het hoofd, uit te voeren op een Schavot binnen de Stad <i>Amsterdam</i> , voorts tot een <i>Confinement</i> in een Ras- of Tuchthuis, voor den tyd van <i>Vyftien Jaren</i> , met veroordeeling in de kosten van het Regt- geding, ieder in solidum en ordonnantie tot drukken en aanplakken van Extract van het Arrest te <i>Amsterdam</i> en te <i>Huizen</i> .	Art. 504 N°. 2 en Art. 295 van het <i>Wetboek van Strafrecht</i> , en Art. 7 der <i>Publicatie</i> van 11 December 1813.

Gezien door ons Procureur-Generaal by het Provinciaal
Gerechtshof van Noord-Holland.

UYTWERF STERLING.

Voor Extract conform,

De Griffier by het Provinciaal Gerechtshof van Noord-Holland.

C. ZOUTMAAT FARRET.

Ter Boek- en Kantoor-Drukery van GERARD BENTINCK, in de Liniëer-Fabryk, te Amsterdam.

Gereproduceerd met dank aan de heren H. en D. Rebel. Dit extract van een vonnis uit 1850 moest in Huizen (en in Amsterdam) aangeplakt worden. N.B. de namen zijn verwijderd voor publicatie in dit blad. W.v.N.

Provincie Septen^{ale}

Gereproduceerd met dank aan de heren H. en D. Rebel. Opmerkelijk is de Franse tekst.

HABITANT D'HUISEN.

dit Botboer